

Rapport

Een onderzoek naar een klacht over informatieverstrekking aan een derde.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over het Openbaar Ministerie gegrond.

Datum: 16 juli 2018

Rapportnummer: 2018/052

AANLEIDING

Door gemeente X was een integriteitscommissie ingesteld. Naar aanleiding van haar bevindingen had deze commissie aan het Openbaar Ministerie (OM) gevraagd of verzoeker strafrechtelijk vervolgd zou moeten worden. Verzoeker had op zijn beurt in de periode van oktober 2015 tot september 2016 aangifte gedaan van smaad/laster tegen de betrokken burgemeester en andere betrokkenen. Volgens verzoeker was hij door uitlatingen van deze personen in zijn goede naam en eer aangetast. Bij brief van 4 november 2016 heeft het OM verzoeker bericht dat het van mening is dat in geen van de aangiften sprake is van smaad of laster en daarom geen vervolging zal worden ingesteld. Het OM heeft een kopie van deze brief aan de burgemeester verstrekt.

KLACHT

Verzoeker klaagt erover dat het Openbaar Ministerie een kopie van de aan hem gerichte brief van 4 november 2016 over zijn aangiften aan de burgemeester heeft verstrekt.

BEVINDINGEN

Brief van 4 november 2016

De bewuste brief bevatte onder andere:

- de naam en het adres van verzoeker;
- informatie over de aangifte van verzoeker tegen de burgemeester;
- informatie over de aangifte van verzoeker tegen andere betrokkenen.

Standpunt verzoeker

Verzoeker klaagt erover dat het OM informatie aan de burgemeester heeft verstrekt over de aangiften die hij heeft gedaan. Hij is van mening dat de informatie over de afhandeling van zijn aangiften vertrouwelijk is. Volgens verzoeker is zijn privacy niet gewaarborgd door het OM. Verzoeker vindt dat er geen enkele reden was om een kopie van de aan hem gerichte brief van 4 november 2016 aan de burgemeester - tegen wie hij aangifte had gedaan - te sturen. Verzoeker stelt dat deze brief alleen voor hem bestemd was. Het feit dat verzoeker aangifte tegen de burgemeester had gedaan en naar aanleiding hiervan geen vervolging werd ingesteld, had separaat aan de burgemeester kunnen worden meegedeeld door het OM. Hiervoor diende niet de aan verzoeker gerichte brief te worden gebruikt. Verzoeker vindt dat de overige informatie in de brief (zijn naam en adres en informatie over zijn aangiften tegen andere betrokkenen) de burgemeester niet aanging.

Reactie OM

Verzoeker heeft eerst een klacht bij het OM ingediend over de verstrekking van de bewuste brief aan de burgemeester. In reactie hierop heeft het OM verzoeker laten weten dat door de politie een oriënterend onderzoek naar verzoeker is gedaan en het OM de gemeente hierover heeft geïnformeerd als belanghebbende partij. In deze reactie wordt niet ingegaan op de klacht dat een kopie van de brief - met daarin ook informatie over de aangiften gedaan door verzoeker - aan de burgemeester is verstrekt.

Vervolgens heeft verzoeker een klacht bij de Nationale ombudsman ingediend. Nu uit de klachtbehandeling door het OM niet bleek of het OM een kopie van de brief van 4 november 2016 aan de burgemeester had verstrekt, heeft de Nationale ombudsman vragen aan het OM gesteld. In reactie hierop heeft het OM het volgende laten weten. Naar aanleiding van de aangiften van verzoeker zijn de personen tegen wie verzoeker aangifte had gedaan niet als verdachten aangemerkt, omdat niet uit feiten en omstandigheden is gebleken dat zij redelijkerwijs als verdachten van laster en/of smaad konden worden aangemerkt. Op 16 november 2016 heeft het OM alleen de burgemeester geïnformeerd over de afhandeling van de aangiften van verzoeker via een e-mail met als bijlage de bewuste brief. Nu de burgemeester en de andere personen tegen wie verzoeker aangifte had gedaan, niet zijn gehoord als verdachten zijn er door het OM verder geen informerende brieven aan hen gestuurd over het niet instellen van vervolging.

In reactie op de door de Nationale ombudsman geformuleerde klacht in deze zaak, heeft het OM het volgende gesteld. Door middel van de brief van 4 november 2016 is beoogd naar beide partijen zo transparant en volledig mogelijk te zijn en duidelijk te maken dat beide aangiften in hun volledige context waren beoordeeld. Volgens het OM kunnen de aangiften van verzoeker niet los worden gezien van de hele situatie in de gemeente en het onderzoek naar verzoeker. Het OM is van mening dat verzoeker door het versturen van de brief aan de burgemeester redelijkerwijs in geen enkel (privacy)belang is geschaad. Het doen van aangifte heeft als doel het instellen van vervolging. Hieraan is inherent dat degene tegen wie aangifte is gedaan, bekend wordt met deze aangifte en de afdoening daarvan. Volgens het OM is er geen wet- of regelgeving die zich hiertegen verzet. Ook bij een sepot wordt degene tegen wie aangifte is gedaan over de sepotbeslissing geïnformeerd. In dit geval was sprake van het opleggen van de aangifte door de politie in opdracht van het OM. Volgens het OM is rekening gehouden met de belangen van verzoeker en de belangen van de burgemeester. Met de belangen van verzoeker is rekening gehouden in die zin dat niet meer informatie is gedeeld dan noodzakelijk was. Ook is alleen de burgemeester geïnformeerd. Anderzijds is rekening gehouden met het belang van de burgemeester bij informatie omtrent de aangifte. Het OM acht de klacht ongegrond.

BEOORDELING

Het evenredigheidsvereiste houdt in dat de overheid een middel kiest om haar doel te bereiken dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger. Dit brengt met zich mee dat een overheidsinstantie bij informatieverstrekking aan een derde niet meer informatie verstrekt dan nodig is.

In dit geval heeft het OM een kopie van een aan verzoeker gerichte brief verstrekt aan de burgemeester. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de persoon tegen wie aangifte is gedaan niet dient te worden geïnformeerd over de afdoening van die aangifte via correspondentie gericht aan de aangever met daarin onder andere zijn naam en adres. Het OM stelt dat het vanzelfsprekend is dat de persoon tegen wie aangifte is gedaan, wordt geïnformeerd over de afdoening daarvan. Hiermee miskent het OM echter dat de bewuste brief niet alleen informatie bevatte over de aangifte die verzoeker tegen de burgemeester zelf had gedaan, maar ook informatie bevatte over de aangiften die verzoeker tegen andere betrokkenen had gedaan.

In de beslissing op verzoekers klacht is het OM niet ingegaan op de klacht dat aan verzoeker gerichte correspondentie is doorgestuurd aan de burgemeester. In die beslissing is dan ook geen inzicht gegeven in de eventuele afweging die in dat kader zou zijn gemaakt. De informatie die de Nationale ombudsman heeft verkregen, geeft onvoldoende blijk van een zorgvuldige afweging van het OM voorafgaand aan het verstrekken van de bewuste brief aan de burgemeester ten aanzien van vragen als: is het noodzakelijk om deze brief te verstrekken en is er een andere manier waarop de burgemeester kan worden geïnformeerd zonder dat hem volledig inzicht wordt gegeven in correspondentie tussen verzoeker en het OM? Door aan de burgemeester een kopie van de aan verzoeker gerichte brief te verstrekken, heeft het OM meer informatie aan de burgemeester verstrekt dan nodig was voor het beoogde doel (de burgemeester informeren over de afdoening van de aangifte tegen hem). Hiermee heeft het OM dan ook het evenredigheidsvereiste geschonden.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van het Openbaar Ministerie is gegrond, wegens schending van het evenredigheidsvereiste.

De Nationale ombudsman,

A handwritten signature in blue ink that reads "Reinier van Zutphen". The signature is written in a cursive style with a large initial 'R'.

Reinier van Zutphen